

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Β΄

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
E-mail: t09tee07@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο: 210 344 3278, 3306
Fax: 210 344 3253

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας: **ΕΞ.ΕΠΕΙΓΟΝ**

Μαρούσι, 11-03-2014
Αριθ. Πρωτ. 35359/Γ2

ΠΡΟΣ:

- Δ/νσεις Δ/θμιας Εκπ/σης
- Γραφεία Σχολικών Συμβούλων
- Επαγγελματικά Λύκεια (μέσω των Δ/νσεων Δ. Ε.)
- Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Θεσσαλονίκης 151 Καλλιθέα 176 10

ΚΟΙΝ.:

- Περιφερειακές Διευθύνσεις Π.Ε. & Δ.Ε. της χώρας (έδρες τους)
- Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΘΕΜΑ: Καθορισμός της εξεταστέας ύλης των μαθημάτων Γενικής Παιδείας της Α΄ τάξης Επαγγελματικού Λυκείου για το σχολικό έτος 2013-2014

Σας αποστέλλουμε τις παρακάτω οδηγίες σχετικά με τον καθορισμό της εξεταστέας ύλης της Α΄ τάξης ημερησίων και εσπερινών ΕΠΑ.Λ., μετά από σχετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Πράξεις 07/2014 και 09/2014 του Δ.Σ. του ΙΕΠ):

Ημερήσια ΕΠΑ.Λ.

Νέα Ελληνική Γλώσσα

Για την Α΄ τάξη Ημερησίου ΕΠΑ.Λ ισχύουν όσα αναφέρονται στις Οδηγίες διδασκαλίας του μαθήματος (βλ. εγκύκλιο υπ' αριθ. πρωτ. 145836/Γ2/9-10-2013 της Δ/σης Σπουδών Δ/θμιας Εκπ/σης - Τμήμα Β΄ -Υ.ΠΑΙ.Θ).

Νέα Ελληνική Λογοτεχνία

Στην εξεταστέα ύλη της Α΄ τάξης Ημερησίου ΕΠΑ.Λ περιλαμβάνονται μόνο δύο θεματικές Ενότητες: α) Τα φύλα στη Λογοτεχνία, β) Παράδοση και μοντερνισμός στη νεοελληνική ποίηση. Κατά τα λοιπά ισχύουν όσα αναφέρονται στις Οδηγίες διδασκαλίας του μαθήματος (βλ. εγκύκλιο υπ' αριθ. πρωτ. 145836/Γ2/9-10-2013 της Δ/σης Σπουδών Δ/θμιας Εκπ/σης - Τμήμα Β΄ -Υ.ΠΑΙ.Θ.)

Μαθηματικά

1. ΑΛΓΕΒΡΑ

Από την εξεταστέα ύλη της **Α΄ τάξης Ημερησίου ΕΠΑΛ**, όπως έχει οριστεί με την 145844/Γ2/09-10-2013 εγκύκλιο, αφαιρείται το **7^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «Μελέτη Βασικών Συναρτήσεων»**.

2. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

Από την εξεταστέα ύλη της **Α΄ τάξης Ημερησίου ΕΠΑΛ**, όπως έχει οριστεί με την 145844/Γ2/09-10-2013 εγκύκλιο, αφαιρούνται οι **ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ** των παρακάτω **ΘΕΩΡΗΜΑΤΩΝ - ΠΟΡΙΣΜΑΤΩΝ – ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ**:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Το θεώρημα 3 της παραγράφου 3.6 στη σελίδα 44

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

1. Η Πρόταση I της παραγράφου 4.2 στη σελίδα 77
2. Η πρόταση IV της παραγράφου 4.2 στη σελίδα 78
3. Το Πόρισμα της παραγράφου 4.8 στη σελίδα 85

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

1. Οι προτάσεις «Κριτήρια για παραλληλόγραμμα» της παραγράφου 5.2 στη σελίδα 98-99.
2. Η Πρόταση «Κριτήρια για να είναι ένα τετράπλευρο ορθογώνιο» της παραγράφου 5.3 στη σελίδα 101.
3. Η Πρόταση «Κριτήρια για να είναι ένα τετράπλευρο ρόμβος » της παραγράφου 5.4 στη σελίδα 102.
4. Το Θεώρημα II της παραγράφου 5.9 στη σελίδα 109.
5. Το Θεώρημα και το Πόρισμα της παραγράφου 5.10 στη σελίδα 112.

Φυσική

Από την εξεταστέα ύλη της **Α΄ τάξης Ημερησίου ΕΠΑΛ**, όπως έχει οριστεί με την 153077/Γ2/18-10-2013 εγκύκλιο, αφαιρείται το κεφάλαιο “**2.2 Διατήρηση της ολικής ενέργειας και υποβάθμιση της ενέργειας**”. Τα ένθετα του βιβλίου δεν αποτελούν εξεταστέα ύλη.

Χημεία

Για την **Α΄ τάξη Ημερησίου ΕΠΑ.Λ.** ισχύουν όσα αναφέρονται στις Οδηγίες διδασκαλίας του μαθήματος (βλ. εγκυκλίους υπ’ αριθ. πρωτ. 153077/Γ2/18-10-2013 και 2174/Γ2/09-01-2014 της Δ/σης Σπουδών Δ/θμιας Εκπ/σης - Τμήμα Β΄ - Υ.ΠΑΙ.Θ). Τα παραρτήματα «Γνωρίζεις ότι...» στο τέλος κάθε κεφαλαίου δεν αποτελούν εξεταστέα ύλη.

Πολιτική Παιδεία

Για την **Α΄ τάξη Ημερησίου ΕΠΑ.Λ.** ισχύουν όσα αναφέρονται στις Οδηγίες διδασκαλίας του μαθήματος (βλ. εγκύκλιο υπ' αριθ. πρωτ. 151940/Γ2/17-10-2013 της Δ/νσης Σπουδών Δ/θμιας Εκπ/σης - Τμήμα Β΄ -Υ.ΠΑΙ.Θ).

Ιστορία

Η εξεταστέα ύλη στο μάθημα της Ιστορίας της **Α΄ Τάξης του Ημερησίου ΕΠΑ.Λ.**, με βάση το σχολικό βιβλίο *Ιστορία Αρχαία και Μεσαιωνική*, των Γ. Γρυντάκη, Γ. Δάλκου κ.ά., είναι η ακόλουθη:

1. ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΜΥΚΗΝΑΪΚΩΝ ΑΝΑΚΤΟΡΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ-ΚΡΑΤΟΥΣ (σελ. 16-18)
3. Η ΠΕΡΣΙΚΗ ΑΠΕΙΛΗ (σ. 33-35)
4. ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗ ΜΕΤΑ ΤΟ 479 π.Χ. (σ. 41-44)
5. Η ΑΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (σ. 50-52)
6. Ο ΚΛΑΣΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ/ Οι ρίζες της επιστήμης: από το μύθο στο λόγο (σ. 58-60)
8. Ο ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ/ Η ανάπτυξη της επιστήμης (σ.75-76)
10. Η ΡΩΜΗ ΓΙΝΕΤΑΙ ΚΟΣΜΟΚΡΑΤΕΙΑ/ Η επέκταση προς την Ανατολή. Η Δημοκρατία καταλύεται (σ. 94)
11. ΑΠΟ ΤΟ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΔΥΤΙΚΟΥ ΡΩΜΑΪΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ (σ. 100-102)
14. ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΑΙΩΝΕΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ (σ. 125-128)
17. ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟ ΣΤΗΝ ΠΤΩΣΗ (σ. 149-152)
18. ΑΠΟ ΤΗ ΦΡΑΓΚΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΗΝ ΑΛΩΣΗ (σ. 158-160)

Θρησκευτικά

Για την **Α΄ τάξη Ημερησίου ΕΠΑ.Λ.** προτείνονται συγκεκριμένες διδακτικές ενότητες. Τούτο μπορεί, κατά περίπτωση και ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του σχολείου και της συγκεκριμένης τάξης, να συνοδεύεται από παράλληλη αύξηση των ωρών διδασκαλίας σε ορισμένες διδακτικές ενότητες, ώστε να επιτυγχάνεται μεγαλύτερη εμβάθυνση της ύλης, καθώς και η δυνατότητα πραγματοποίησης (ομαδοσυνεργατικά) συνθετικών εργασιών και σχεδίων εργασίας με τη μέθοδο project.

2. Το νόημα και η εξέλιξη της χριστιανικής λατρείας
3. Ο Χριστός εγκαινιάζει την αληθινή λατρεία
7. Η παρουσία του Θεού στην ανθρώπινη ιστορία
8. Χριστούγεννα: η γιορτή της ενανθρώπησης του Θεού
9. Το κήρυγμα και τα θαύματα του Χριστού μέσα από τη λατρεία

10. «Προσκυνούμεν σου τα Πάθη Χριστέ...»
11. Η Ανάσταση του Χριστού
14. Ο Τριαδικός Θεός: οι γιορτές της Πεντηκοστής και του Αγίου Πνεύματος
15. Συναγμένοι στη Θεία Ευχαριστία: η ουσία της Εκκλησίας
16. Παναγία, η μητέρα του Χριστού
18. Οι άγιες εικόνες: έκφραση της πίστης
20. Κλήρος και λαός στη λατρεία
21. Η είσοδος και ένταξη στη Εκκλησία: τα μυστήρια του Βαπτίσματος και του Χρίσματος.
24. Το μυστήριο της Μετάνοιας
27. Η ενότητα σώματος και ψυχής: το μυστήριο του Ευχελαίου
29. Οι λειτουργικές περίοδοι του Τριωδίου...
32. Η θέση των λαϊκών στη σύγχρονη λατρεία...

Ξένη Γλώσσα

Για την **Α΄ τάξη Ημερησίου ΕΠΑ.Λ.** ισχύουν όσα αναφέρονται στις Οδηγίες διδασκαλίας του μαθήματος (βλ. εγκύκλιο υπ' αριθ. πρωτ. 145836/Γ2/09-10-2013 της Δ/σης Σπουδών Δ/θμιας Εκπ/σης - Τμήμα Β΄ -Υ.ΠΑΙ.Θ.).

Εσπερινά ΕΠΑ.Λ.

Νέα Ελληνική Γλώσσα

Για την **Α΄ τάξη Εσπερινού ΕΠΑ.Λ** ισχύουν όσα αναφέρονται στις Οδηγίες διδασκαλίας του μαθήματος (βλ. εγκύκλιο υπ' αριθ. πρωτ. 145836/Γ2/9-10-2013 της Δ/σης Σπουδών Δ/θμιας Εκπ/σης - Τμήμα Β΄ -Υ.ΠΑΙ.Θ.).

Νέα Ελληνική Λογοτεχνία

Στην εξεταστέα ύλη της **Α΄ τάξης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ** περιλαμβάνονται μόνο δύο θεματικές Ενότητες: α) Τα φύλα στη Λογοτεχνία, β) Παράδοση και μοντερνισμός στη νεοελληνική ποίηση. Κατά τα λοιπά ισχύουν όσα αναφέρονται στις Οδηγίες διδασκαλίας του μαθήματος (βλ. εγκύκλιο υπ' αριθ. πρωτ. 145836/Γ2/9-10-2013 της Δ/σης Σπουδών Δ/θμιας Εκπ/σης - Τμήμα Β΄ -Υ.ΠΑΙ.Θ.).

Μαθηματικά

1. ΑΛΓΕΒΡΑ

Από την εξεταστέα ύλη της **Α΄ τάξης Εσπερινού ΕΠΑΛ** , όπως έχει οριστεί με την 145844/Γ2/09-10-2013 εγκύκλιο, αφαιρείται το **7^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «Μελέτη Βασικών Συναρτήσεων»**.

2. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

Από την εξεταστέα ύλη της **Α΄ τάξης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ.**, όπως έχει οριστεί με την 145844/Γ2/09-10-2013 εγκύκλιο, αφαιρούνται οι **ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ** των παρακάτω ΘΕΩΡΗΜΑΤΩΝ - ΠΟΡΙΣΜΑΤΩΝ – ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Το θεώρημα 3 της παραγράφου 3.6 στη σελίδα 44

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

1. Η Πρόταση Ι της παραγράφου 4.2 στη σελίδα 77
2. Η πρόταση ΙV της παραγράφου 4.2 στη σελίδα 78
3. Το Πόρισμα της παραγράφου 4.8 στη σελίδα 85

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

1. Οι προτάσεις «Κριτήρια για παραλληλόγραμμα» της παραγράφου 5.2 στη σελίδα 98-99.
2. Η Πρόταση «Κριτήρια για να είναι ένα τετράπλευρο ορθογώνιο» της παραγράφου 5.3 στη σελίδα 101.
3. Η Πρόταση «Κριτήρια για να είναι ένα τετράπλευρο ρόμβος » της παραγράφου 5.4 στη σελίδα 102.
4. Το Θεώρημα ΙΙ της παραγράφου 5.9 στη σελίδα 109.
5. Το Θεώρημα και το Πόρισμα της παραγράφου 5.10 στη σελίδα 112.

Φυσική

Από την εξεταστέα ύλη της **Α΄ τάξης εσπερινού ΕΠΑΛ**, όπως έχει οριστεί με την 153077/Γ2/18-10-2013 εγκύκλιο, αφαιρείται το κεφάλαιο “**2.2 Διατήρηση της ολικής ενέργειας και υποβάθμιση της ενέργειας**”. Τα ένθετα του βιβλίου δεν αποτελούν εξεταστέα ύλη.

Χημεία

Για την **Α΄ τάξη Εσπερινού ΕΠΑ.Λ.** η εξεταστέα ύλη ορίζεται ως εξής:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ (3 ΩΡΕΣ)

1.3. «Δομικά σωματίδια της ύλης – Δομή του ατόμου – Ατομικός αριθμός – Μαζικός αριθμός – Ισότοπα».

Από την παράγραφο 1.5.: «Ταξινόμηση της ύλης – Διαλύματα – Περιεκτικότητες διαλυμάτων – Διαλυτότητα» να διδαχθεί η υποενότητα «Διαλύματα – Περιεκτικότητες διαλυμάτων» (σελ. 20 και 21).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ – ΔΕΣΜΟΙ (12 ΩΡΕΣ)

2.1 «Ηλεκτρονική δομή των ατόμων».

Από την παράγραφο 2.3.: «Γενικά για το χημικό δεσμό. – Παράγοντες που καθορίζουν τη χημική συμπεριφορά του ατόμου. Είδη χημικών δεσμών» να διδαχθούν οι υποενότητες:

- Τι είναι ο χημικός δεσμός, Παράγοντες που καθορίζουν τη χημική συμπεριφορά των ατόμων, Ηλεκτρόνια σθένους, Ατομική ακτίνα, Ιοντικός δεσμός, (σελ. 52 – 57).

- Ομοιοπολικός δεσμός (σελ 58-60).

Από την παράγραφο 2.4.: «Η γλώσσα της χημείας- Αριθμός Οξειδωσης- Γραφή χημικών τύπων και Εισαγωγή στην Ονοματολογία» να διδαχθούν οι υποενότητες:

- Εισαγωγή
- Χημικά σύμβολα, το αλφαβητάρι της χημείας.
- Χημικοί τύποι ενώσεων, το λεξιλόγιο της χημείας.
- Οι τύποι των ιόντων και οι ονομασίες τους. Από τον πίνακα 2.4 να διδαχθεί μόνο η πρώτη στήλη.

- Αριθμός οξειδωσης: Να διδαχθεί μόνο ο ορισμός και ο πίνακας 2.5.

- Γραφή μοριακών τύπων ανόργανων χημικών ενώσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΧΗΜΙΚΕΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ (6 ΩΡΕΣ)

Από την παράγραφο 3.1.: «Χημικές αντιδράσεις» να διδαχθούν οι υποενότητες:

- «Χημικές αντιδράσεις, Πώς συμβολίζονται οι χημικές αντιδράσεις, » (σελ. 83 – 84)
- Από την υποενότητα «Μερικά είδη χημικών αντιδράσεων» να διδαχθούν μόνο οι μεταθετικές αντιδράσεις (σελ. 90-92).

Εργαστηριακή άσκηση:

Να πραγματοποιηθεί το Πείραμα «Χημικές αντιδράσεις και ποιοτική ανάλυση ιόντων».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΣΤΟΙΧΕΙΟΜΕΤΡΙΑ (6 ΩΡΕΣ).

4.1. «Βασικές έννοιες για τους χημικούς υπολογισμούς: σχετική ατομική μάζα, σχετική μοριακή μάζα, mol , αριθμός Avogadro, γραμμομοριακός όγκος».

4.3 «Συγκέντρωση διαλύματος – αραιώση , ανάμειξη διαλυμάτων».

Εργαστηριακή άσκηση: Να πραγματοποιηθεί το Πείραμα «Παρασκευή διαλύματος ορισμένης συγκέντρωσης – αραιώση διαλυμάτων».

Τα παραρτήματα «Γνωρίζεις ότι...» στο τέλος κάθε κεφαλαίου δεν αποτελούν εξεταστέα ύλη.

Ιστορία

Η εξεταστέα ύλη στο μάθημα της Ιστορίας της **Α΄ Τάξης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ.**, με βάση το σχολικό βιβλίο *Ιστορία Αρχαία και Μεσαιωνική*, των Γ. Γρυντάκη, Γ. Δάλκου κ.ά., είναι η ακόλουθη:

1. ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΜΥΚΗΝΑΪΚΩΝ ΑΝΑΚΤΟΡΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ-ΚΡΑΤΟΥΣ (σελ. 16-18)

3. Η ΠΕΡΣΙΚΗ ΑΠΕΙΛΗ (σ. 33-35)

4. ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗ ΜΕΤΑ ΤΟ 479 π.Χ. (σ. 41-44)

5. Η ΑΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (σ. 50-52)

6. Ο ΚΛΑΣΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ/ Οι ρίζες της επιστήμης: από το μύθο στο λόγο (σ. 58-60)

8. Ο ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / Η ανάπτυξη της επιστήμης (σ.75-76)

10. Η ΡΩΜΗ ΓΙΝΕΤΑΙ ΚΟΣΜΟΚΡΑΤΕΙΡΑ/ Η επέκταση προς την Ανατολή. Η Δημοκρατία καταλύεται (σ. 94)
11. ΑΠΟ ΤΟ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΔΥΤΙΚΟΥ ΡΩΜΑΪΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ (σ. 100-102)
14. ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΑΙΩΝΕΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ (σ. 125-128)
17. ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟ ΣΤΗΝ ΠΤΩΣΗ (σ. 149-152)
18. ΑΠΟ ΤΗ ΦΡΑΓΚΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΗΝ ΑΛΩΣΗ (σ. 158-160)

Οι διδάσκοντες να ενημερωθούν ενυπόγραφα.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

Εσωτ. Διανομή

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Υφυπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- Δ/ση Ιδιωτικής Εκπ/σης
- Δ/ση Εκκλησιαστικής Εκπ/σης
- Δ/ση Π.Ο.Δ.Ε.
- Δ/ση Ειδικής Αγωγής
- ΣΕΠΕΔ
- Δ/ση Σπουδών Δ.Ε., Τμ. Β΄